

prima instanță: M. Dolghieri
instanța de apel: A. Gheorghieș, N. Chircu, I. Talpa
instanța de recurs: I. Sîrcu, V. Clevadî, I. Oprea,
I. Druță, T. Chișca-Doneva

dosar nr. 2rh-147/17

Î N C H E I E R E

27 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Valentina Clevadî
Iuliana Oprea
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând cererea de revizuire depusă de către Leporda Vera,
în cauza civilă la cererea Verei Leporda, persoană cointeresată Consiliul Raional
Briceni cu privire la constatarea faptului juridic,
împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 17 decembrie 2014, prin care a
fost respins recursul declarat de către Leporda Vera și menținută decizia Curții de Apel
Bălți din 29 mai 2014, prin care a fost admis apelul declarat de către Consiliul Raional
Briceni, casată hotărârea Judecătoriei Briceni din 12 iulie 2013, și emisă o nouă hotărâre
prin care s-a dispus scoaterea cererii de pe rol,

c o n s t a t ă :

La 8 mai 2013, Leporda Vera, persoană cointeresată Consiliul Raional Briceni a
depus cerere cu privire la constatarea faptului juridic.

În motivarea cererii a indicat că bunica sa, Chicaroș Ecaterina și Traista Dumitru
s-au aflat în concubinaj și au dus o gospodărie comună până la sfârșitul vieții.

Susține că acest fapt este confirmat de către Ababii Ivan și Nirones Valentin.

Solicită constatarea faptului că Chicaroș Ecaterina și Traista Dumitru s-au aflat în
concubinaj și au dus gospodăria comună până la sfârșitul vieții.

Prin hotărârea Judecătoriei Briceni din 12 iulie 2013, acțiunea a fost admisă fiind
constatat faptul că bunica Verei Leporda - Chicaroș Ecaterina și Traista Dumitru au trăit
în concubinaj până la 12 mai 1979.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 15 octombrie 2013, a fost admis apelul
declarat de către Consiliul Raional Briceni, casată hotărârea primei instanțe și dispusă
scoaterea cererii de pe rol.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 februarie 2014, a fost admis recursul
declarat de Leporda Vera, casată decizia instanței de apel și restituită pricina spre
rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 29 mai 2014, a fost admis apelul declarat de către Consiliul Raional Briceni, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care s-a dispus scoaterea cererii de pe rol.

La 25 iulie 2014, Leporda Vera a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 17 decembrie 2014, recursul declarat de către Leporda Vera a fost respins și menținută decizia Curții de Apel Bălți din 29 mai 2014.

La 30 mai 2017, Leporda Vera a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs din 17 decembrie 2014, solicitând admiterea cererii și casarea deciziei instanței de recurs și decizia instanței de apel din 29 mai 2014 cu menținerea hotărârii Judecătoria Briceni din 12 iulie 2013.

În motivarea cererii de revizuire a invocat prevederile art. 449 lit. b) CPC, invocând că nu a avut posibilitate de a prezenta în ședințele de judecată răspunsul Serviciului Arhivă Briceni din 14 decembrie 2015, prin care se confirmă raporturile de familie între Traista Dumitru și Chicaroș Ecaterina.

La 24 iulie 2017, Consiliul Raional Briceni a înaintat referință la cererea de revizuire depusă de către Leporda Vera, solicitând respingerea cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Susține că nu au fost prezentate probe ce se referă la imposibilitatea prezentării în instanțele de judecată a extrasului din Registrul de evidența a gospodăriilor pe contul personal cet. Traista Dumitru.

Mai mult ca atât, consideră că nu poate fi luată în considerație confirmarea existenței raporturilor de familie între Traista Dumitru și Chicaroș Ecaterina.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

Conform art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

După cum denotă actele cauzei, revizuentul Leporda Vera, cu referire la prevederile art. 449 lit. b) CPC, a prezentat în susținerea cererii de revizuire scrisoarea Serviciului raional de Arhivă Briceni nr. 20-769 din 14 decembrie 2015 și copiile din Registrul de evidența a gospodăriilor al Comitetului executiv al satului Tabani, raionul Briceni pentru anul 1944 pe contul personal al cet. Traisa Dumitru, care au fost anexate la această scrisoare.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În sensul normei enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei

(hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

De altfel, art. 449 lit. b) CPC, vorbește despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte).

Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

La fel, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

De altfel, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

Astfel, cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă că cele invocate de către revizuent în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) CPC, or revizuentul menționând că nu a avut posibilitate de a prezenta în ședințele de judecată răspunsul Serviciului Arhivă Briceni din 14 decembrie 2015, care în opinia sa confirmă circumstanțe esențiale ale pricinii și care nu i-au fost cunoscute anterior, nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării anterioare a cauzei a întreprins careva măsuri pentru obținerea înscrisului respectiv, condiție însă care este direct impusă prin lege.

Așadar, în cauză se constată că revizuentul nu a prezentat alte înscrisuri care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată, în timp ce scrisoarea Serviciului raional de Arhivă Briceni nr. 20-769 din 14 decembrie 2015 și anexele la aceasta nu pot avea putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată ori de natură să răstoarne o situație juridică deja stabilită, întrucât revizuentul nu a făcut dovada imposibilității de a prezenta acest înscris în timpul judecării anterioare a pricinii, chiar și prin intermediul instanței de judecată.

Astfel, este evident că motivele invocate nu se încadrează în prevederile art. 449 CPC, în baza căruia se poate solicita revizuirea hotărârii.

Aici Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei

chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova*).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata* (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca v. Moldova*, citată mai sus, § 25, *Popov nr. 2 vs. Moldova*).

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de către Leporda Vera ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Leporda Vera, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 17 decembrie 2014, în cauza civilă la cererea Verei Leporda, persoană cointeresată Consiliul Raional Briceni cu privire la constatarea faptului juridic.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Iuliana Oprea

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva